

NIELS FREDRIK DAHL

EELMISEL SUVEL

Ma ei olegi tegelikult aru saanud, mida ta minus sel seitsme aasta tagusel õhtul nägi. Ta on püüdnud seda seletada, öeldes, et minust jäi rikkumatu ja tõsine mulje ning et mu pilk ei põgenenud. Hiljem ütles ta tihti, et teen teda õnnelikuks. Sest meist kahest saigi paar, nagu David oli ette ennustanud. Kuidas ta võis seda ette ennustada, on peaaegu niisama suur müsteerium nagu see, et Sirist ja minust paar sai. Võib-olla ta arvas, et me sobime kokku sellepärast, et ütlesime mõlemad „muide”, mitte „muideks”? Või äkki sellepärast, et olime mõlemad alles äsja lahutatud? Sest kumbki meist ei olnud enam väga noor, sest olime nii mõndagi läbi elanud. Meist sai paar, aga võttis pisut aega ja kurameerimist, enne kui ka Siri Davidile õiguse andis.

Nädal hiljem kohtusime teist korda. Ma olin kutsunud ta õhtusöögile linna ainsasse Michelin'i tärniga restorani ja kui ta läbi saali sammus, peatusid rahamagnaatide kahvlid poolel teel taldriku ja suu vahel ja magnaatide naised kaotasid oma silikoonsuudega kõnevõime. Tõusin, et Sirile tooli pakkuda, aga kolm kelnerit jõudsid minust ette ja kähmlesid au eest Sirit istuma aidata. Ta näitas neile oma jahedat sõltumatust, oma kõigutamatust, aga minule näitas ta midagi muud. Tema pilk riivas minu oma ja ma silmasin mingit rabaduse varju, mingit habisevat helki, ja see vaid küttis mind üles. Ta vaatas ringi ega paistnud märkavat, kuidas kelnerite naeratused nagu langevad doominonupud saalile tiiru peale tegid.

„Ma olen näljane nagu loom,” ütles ta.

Hirmust, et ta kõht pole selle kalli restorani jaoks ehk küllalt tühi, polnud ta hommikust saadik midagi sünnud, ja lisaks rabadusele ja habinale nägin ma tema pilgus midagi pöörast, kui ta menüüd uuris, milleks tal kulus kõige rohkem viis sekundit.

„Ma tahan seda, seda ja seda,” ütles ta näpuga paberile toksates.

Ma tõstsin käe, et viibata kelnerile, aga too oli juba platsis, erutatud ja õhetav; seekord jõudis tema teistest ette.

Toitu andis kõvasti oodata. Aga lõppude lõpuks polnud ma üheski Michelin'i tärniga restoranis enne käinud ja Siri ka mitte, nii et äkki pidigi nii olema. Aga meile tundus siiski, et see võttis kohutavalt palju aega, ja me rääkisime sellest. Rääkisime sellest, et toitu annab kõvasti oodata, rääkisime pisut seintel olevast kunstist ja seejärel rääkisime sellest, et toitu annab kõvasti oodata. Veini saime aga kogu aeg. Iga kord, kui Siri üksnes nippis oma veini, oldi pudeliga platsis ja tilgutati tema klaasi paar tibu lisaks. Muigasime vargsi nende tegelikult päris tülika õhina üle. Seejärel ei vahetanud me tükk aega sõnagi, kuni märkasin tema kaelas medaljoni. See oli erakordselt ilus kullast medaljon. Ta pani tähele, et ma seda jõllitan, ja tõstis selle mulle lähemale, et saaksin paremini vaadata. Aga selle asemel näis, nagu vaataks medaljon mind. Siri oli pärinud selle oma emalt, kes oli pärinud selle oma emalt, kes oli pärinud selle oma emalt. Nad olid kõik olnud medaljoni kaitse all, ütles Siri ja naeratas, nagu tahaks, et ma mõistaksin, et ta ühtlasi nii usub kui ei usu medaljoni väge. Ütlesin, et mul läheks ka teinekord säärast vaja. Ta tegi selle lahti ja näitas mulle oma vaarema juukselokki, nagu ta ütles. See nägi välja nagu tutike kuluheina. Siri tütar Ingeborg pidi medaljoni temalt pärima. Ingeborg oli viieteistaastane ja oli lahutust väga raskelt võtnud. Minul lapsi ei ole, ütlesin, see oli kergendanud minu ja Margiti lahkuminekut. Polnud eriti kerge rääkida, sest Siri vaatas kogu aeg üle õla, kas toit juba ei tule.

Kõigepealt saime väikese isutekitaja. Kummalegi toodi sõrmkübaratais karamelliseeritud põldvutirinda, mis oli kastetud tsitrusevahtu. Siri heitis sõrmkübarale vaid pilgu, kui see oli juba tühi. Seejärel ootasime veel tükk aega eelrooga. Tema oli tellinud soteeritud Balti nurmlaugu padjal gorgonzola-kastmes mägihörna, minule toodi kuus lavendlidraperiis India ookeani kääbusaustrit. Aga olin vaevalt jõudnud esimesele pisikesele austrile sidrunimahla piserdada, kui lükkasin kogu liua tema ette. Kuna ta vaatas neid nii teesklematu aplusega nagu kommivalus laps, ei olnud mul südant austreid endale jätta. Karnaps, nagu rootslased ütlevad, olid ka need kadunud tema suhu, huulte vahele, mis paistsid olevat loodud vaid suudluste andmiseks ja saamiseks. Ta üritas naeratada, ta oli vapper.

„Austrid on head, aga kõhtu neist täis just ei saa,” ütles ta.

Kui saabus põhiroog, puhkes ta nutma. Arvatavasti oli ta kogu oma lootuse sellele pannud. Arvatavasti oli ta hambad kokku surunud ja tundnud, kuidas pisike jupp põldvutirinda, sentimeetrine tükk mägihörna fileed ja minu kääbusaustrid tema nälga üksnes tagant piitsutasid, piinasid ja provotseerisid, ässitasid tema nälja nii kohutavalt üles, kuni see muutus raevukaks, ohtlikuks ja ettearvamatuks, kuid arvanud, et küll kõik saab korda, kui saabub põhiroog. Talle ei mahtunud pähe, et mõni restoran saaks mingis teatmikus täni vaid selle eest, et küllastajatele nukuportsjonitega tünga teha, nii et ta pani kõik lootused põhiroole. Ja kui saabus põhiroog, puhkes ta nutma.

„Mis koht see on?” nuutsus ta. „Mis koht see on!?”

Ta vehkis raevukalt eemale kaks kelnerit, kes pakkusid talle taskurätikuid pisarate vastu, mis tilkusid mangomarinaadis mooritud Hispaania võitlushärja sisefileele, mida serveeriti valge trühvli kompoti ja roosade dšesskartulitega ja mis kõik kokku oli keskmise oliivi suurune. Siri vaatas mulle otsa ja ma lausa nägin, kuidas raev ja lootusetus kusagil tema sügavuses jagelesid, kumb jääb peale. Siis kugistas ta toidu alla.

„Äkki läheks ära,” palus ta.

Ma heitsin nukra pilgu oma punaveini- ja peedidekooris tursafilee seljatükile, mis oli mähitud muskaatmeesse, kõrval viinamarjasorbett, ning lükkasin taldriku tema ette. Ta sööstis hõrgutiste kallale ja mina palusin arvet.

Seisime restorani ees, tema ja mina, ja ma olin üsna tujust ära, sest mõtlesin ilmselt, et muud võimalust mul ei avane ja see naine kaob mu elust, enne kui mul on mingitki väljavaadet teda enda külge haakida. Minu külge haakida, mu elu külge haakida. Oli vihmamärg õhtu linnas, linna märjad tänavad ja värvilised tuled sirasid ja see oli üpris ilus ning üpris väärtusetu, kuni tundsin, et Siri mul käest kinni võttis. Pöörasin näo tema poole.

„Mis sa arvad, kui läheks kuhugi, kus ma saaksin ühe vorsti,” ütles ta, ja korraga me suudlesime, kuni sadu lõppes.